

5. LEGISLATIVA OCHRANY PAMÁTKOVÉHO FONDU NA ÚZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

5.1. Zákon č. 131/2000Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

„...§ 2

...

(2) Hlavní město Praha a městské části pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech (dále jen „veřejný zájem“).

...

HLAVA IV

SAMOSTATNÁ PŮSOBNOST HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY A MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

§ 16

(1) Do samostatné působnosti hlavního města Prahy patří spravování záležitostí, které jsou v zájmu hlavního města Prahy a jeho občanů, pokud nejde o výkon přenesené působnosti hlavního města Prahy nebo úkoly, které jsou zvláštními zákony svěřeny správním úřadům jako výkon státní správy.

(2) Do samostatné působnosti hlavního města Prahy patří záležitosti, které do její samosprávy svěří zvláštní nebo tento zákon, nebo které jsou zvláštními zákony svěřeny obcím nebo krajům.

(3) Do samostatné působnosti hlavního města Prahy patří zejména záležitosti uvedené v § 59 a 68. Hlavní město Praha v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

(4) Hlavní město Praha se při výkonu samostatné působnosti hlavního města Prahy řídí zákony a jinými právními předpisy.

§ 17

(1) Hlavní město Praha upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města Statutem. Ve Statutu stanoví zejména

- a) výčet jednotlivých městských částí a vymezení jejich území (§ 11),
- b) záležitosti, které se svěřují do samostatné a přenesené působnosti městských částí nad rozsah stanovený zákonem, včetně vymezení území, na němž je vykonávána přenesená působnost městských částí,
- c) způsob projednání návrhu rozpočtu hlavního města Prahy a městských částí a závěrečného účtu hlavního města Prahy a městských částí a výsledků jejich hospodaření,
- d) vzájemnou součinnost mezi orgány hlavního města Prahy a orgány městských částí,
- e) zdroje peněžních příjmů městských částí a druhy výdajů v souvislosti s plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti,
- f) způsob projednání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení hlavního města Prahy s městskými částmi a způsob jejich vyhlášení v městských částech,
- g) způsob projednání územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy a programu rozvoje hlavního města Prahy s městskými částmi,
- h) majetek hlavního města Prahy, který se svěřuje městským částem, a rozsah oprávnění městských částí při nakládání s tímto majetkem,
- i) další záležitosti, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

(2) Návrh Statutu nebo jeho změny projedná hlavní město Praha vždy s městskými částmi. Připomínky a návrhy městských částí k projednávanému Statutu, jeho doplňkům či změnám musí být vždy projednány zastupitelstvem hlavního města Prahy.

(3) Statut vydává hlavní město Praha obecně závaznou vyhláškou.

§ 18

(1) Do samostatné působnosti městské části náleží

- a) schvalování programu rozvoje městské části (resp. dle usnesení vlády ČR č. 209 ze dne 25. března 1992 program regenerace městských památkových rezervací a zón),
- b) oprávnění městských částí zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky potřebné pro jejich rozvoj a pro uspokojování potřeb občanů městských částí, a to pro odvoz a likvidaci tuhých komunálních odpadů, údržbu veřejné zeleně, sociální služby, kulturní činnost, sport, rekreaci a cestovní

ruch, správu bytového fondu, základní školy, zařízení jim sloužící a předškolní zařízení, zřízení jednotky dobrovolných hasičů, jakož i úkoly vyplývající z funkce jejich zakladatele a zřizovatele,

- c) rozhodování o vyhlášení místního referenda na území městské části,
 - d) navrhování změny katastrálních území uvnitř městské části,
 - e) poskytování věcných a peněžních darů fyzickým nebo právnickým osobám,
 - f) rozhodování o veřejných zakázkách, jejichž předmět plnění se vztahuje k území městské části,
 - g) schvalování rozpočtu městské části a hospodaření podle něj,
 - h) oprávnění vystupovat jako účastník územního řízení v těch řízeních, v nichž se vydává územní rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu 6a) v území městské části.
- (2) Městská část se při výkonu samostatné působnosti městské části řídí zákony a jinými právními předpisy.

...

HLAVA V

PŘENESENÁ PŮSOBNOST ORGÁNŮ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY A ORGÁNŮ MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

§ 31

Přenesená působnost orgánů hlavního města Prahy

- (1) Orgány hlavního města Prahy vykonávají přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům krajů.
- (2) Orgány hlavního města Prahy vykonávají přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným obecním úřadem a orgánům obcí s rozšířenou působností, není-li dále stanoveno jinak.
- (3) Při výkonu přenesené působnosti se orgány hlavního města Prahy řídí
 - a) při vydávání nařízení hlavního města Prahy zákony a jinými právními předpisy,
 - b) v ostatních případech též
 - 1. usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů nemohou orgánům hlavního města Prahy ukládat povinnosti, pokud nejsou stanoveny zákonem; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;
 - 2. opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle tohoto zákona.
- (4) Hlavní město Praha je povinno zajistit výkon přenesené působnosti a obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na výkon přenesené působnosti.

Přenesená působnost orgánů městských částí

§ 32

- (1) Orgány městské části vykonávají přenesenou působnost městské části v rozsahu stanoveném zákonem a v mezích zákona Statutem.
- (2) Orgánům městských částí lze v mezích zákona svěřit Statutem přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným obecním úřadem nebo orgánům obcí s rozšířenou působností, není-li dále stanoveno jinak.
- (3) Při výkonu přenesené působnosti městské části se orgány městské části řídí zákony a jinými právními předpisy, jakož i usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů publikovanými ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí a dále opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle tohoto zákona (§ 113 odst. 2 a § 115 odst. 3).
- (4) Městská část je povinna zajistit výkon přenesené působnosti a obdrží z rozpočtu hlavního města Prahy příspěvek na výkon přenesené působnosti.

§ 33

- (1) Pokud zvláštní zákon upravuje působnost hlavního města Prahy a nestanoví, že jde o samostatnou působnost či o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti hlavního města Prahy.
- (2) Pokud zvláštní zákon upravuje působnost městské části a nestanoví, že jde o samostatnou působnost či o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti městské části.

...

§ 89

(1) Zastupitelstvu městské části je vyhrazeno rozhodovat ve věcech jemu svěřených tímto nebo zvláštním zákonem. Dále je zastupitelstvu městské části vyhrazeno

...

- d) vyjadřovat se k návrhu územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy,
- e) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu hlavního města Prahy,
- f) vyjadřovat se k návrhu programu rozvoje hlavního města Prahy,
- g) schvalovat program rozvoje městské části v souladu s programem rozvoje hlavního města Prahy,
- h) schvalovat rozpočet a závěrečný účet městské části...

5.2. Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy

Záležitosti, které se svěřují do působnosti městských částí nad rozsah stanovený zákonem, řeší statut hlavního města Prahy. Městské části však nejsou statutem pověřeny k žádné působnosti v oblasti památkové péče, dokonce ani k žádné v oblasti územního plánování.

5.2.1. Výkon státní správy v přenesené působnosti na území hlavního města Prahy

Stavební řízení probíhá dle stavebního zákona (*zákon a. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu*), na základě něhož vyžadují stavby, terénní úpravy a zařízení vydání stavebního povolení (vyjma staveb bez ohlášení a povolení). Aby mohlo být vydáno stavební povolení, pro které je nezbytná podrobná dokumentace včetně technických detailů, musí být na příslušnou stavbu vydáno odpovídající územní rozhodnutí, které vymezuje základní parametry stavby a způsob jejího využití. Stavební povolení i územní rozhodnutí vydávají stavební úřady příslušných samosprávných městských částí obce Prahy.

Pro řízení stavebního úřadu je v případě stavby, terénní úpravy a zařízení v památkově chráněných územích a na památkově chráněném objektu nezbytným podkladem závazné stanovisko Odboru památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy (MHMP OPP). Závazné stanovisko je vyžadováno i v případě ochranných pásem chráněných území a objektů.

Nezbytným podkladem pro vydání tohoto stanoviska je odborné vyjádření Národního památkového ústavu, organizace zřízené Ministerstvem kultury České republiky, která je na Magistrátu hlavního města Prahy nezávislá.

V případě odborného vyjádření, týkajícího se objektu na území historického jádra Prahy a v jeho ochranném pásmu, vydává vyjádření územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze Národního památkového ústavu.

V případě národních kulturních památek, území historického jádra Prahy a jeho ochranného pásma (ochrana území jako územního celku) vydává odborné vyjádření ústřední pracoviště Národního památkového ústavu. Pro oblast státní správy ve výstavbě byl zřízen Odbor stavební Magistrátu hlavního města Prahy. Ve věcech přenesené působnosti je nadřízen úřadům městských částí, vykonávajícím státní správu v oblasti výstavby a je podřízen Ministerstvu pro místní rozvoj.

Územní rozhodování je v kompetenci úřadů samosprávných městských částí. Odbor územního plánu Magistrátu hlavního města Prahy je pořizovatelem územní plánovací dokumentace a územních plánovacích podkladů pro území hlavního města Prahy.

5.3. Zákon č. 20 / 1987 Sb., o státní památkové péči

Zákon definuje podmínky, zásady a postupy péče o kulturní památky, o jejich zachování, zpřístupňování a vhodném využívání.

Tvoří nedílnou součást správního práva, a s prováděcími s vyhláškami č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, č. 187/2007 Sb., kterou se stanoví obsah a náležitosti plánu území s archeologickými nálezy a vyhláškou č. 420/2008 Sb., kterou se stanoví náležitosti a obsah plánu ochrany památkových rezervací a památkových zón uceleně upravuje problematiku nakládání s památkovým fondem. Zákon č. 20/1987 Sb. zejména upravuje práva a povinnosti směrem k vlastníkům kulturních památek, ale i ostatním fyzickým a právnickým osobám ve vztahu k památkovému fondu.

Upravuje problematiku památkových rezervací, památkových zón a ochranných pásem, archeologických výzkumů a nálezů. Stanoví pravomoc a působnost správních úřadů v oblasti státní památkové péče a v neposlední řadě zakotvuje sankce a nápravná opatření pro případ porušení povinností. Další nařízení vlády a vyhlášky upravují prohlašování národních kulturních památek, památkových rezervací, památkových zón.

„...§ 28a

Kraj v samostatné působnosti (Hlavní město Praha)

- a) schvaluje koncepci podpory státní památkové péče v kraji v souladu s koncepcí rozvoje státní památkové péče v České republice a po projednání s Ministerstvem kultury,
- b) schvaluje návrhy dlouhodobých, střednědobých a prováděcích plánů a programů zachování a obnovy kulturních památek v kraji,

§ 29

Obecní úřad obce s rozšířenou působností (Magistrát hl. m. Prahy, neboť statutem nebyly pověřeny městské části)

(1) vykonává a organizuje státní památkovou péči ve stanoveném správním obvodu v souladu s koncepcí rozvoje státní památkové péče v České republice.

(2) podílí se na zpracování krajské koncepce podpory státní památkové péče a na zpracování střednědobých a prováděcích plánů a programů obnovy kulturních památek (např. projednávaný Management plán)...

Na území hlavního města Prahy je příslušným prvoinstančním výkonným orgánem na úseku státní památkové péče na území hl. m. Prahy odbor památkové péče magistrátu hl. m. Prahy (OPP MHMP).

Provádí správní řízení na tomto úseku, tj. zejména vydává závazná stanoviska – rozhodnutí k úpravám kulturních památek nebo nemovitostí v památkově chráněných územích (§ 14 odst. 1, 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů). Vydává písemná odborná vyjádření (stanoviska) k různým dalším činnostem, které jsou v zájmu ochrany kulturních památek (osazování reklamních nosičů, polepy výkladních skříní, zřizování restauračních předzahrádek atp.).

Stavební úřad v řízení o povolení staveb, změn staveb a udržovacích pracích, prováděném v souvislosti s úpravou území, kde je uplatňován zájem státní památkové péče nebo v souvislosti s obnovou nemovité kulturní památky, popřípadě stavbou, stavební změnou nebo udržovacími pracemi na nemovitostech, rozhoduje pouze v souladu se závazným stanoviskem vydaným OPP MHMP; totéž platí, jde-li se o drobnou stavbu, stavební úpravu nebo udržovací práce na nemovitosti prováděné na základě ohlášení (§ 14 odst. 4, 5 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů).

V řízení o kolaudaci staveb musí být vyžadován doklad o provedení archeologického průzkumu v případě, kdy byly určeny podmínky OPP MHMP k provedení takového archeologického průzkumu (§ 22 odst. 1, 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů).

Rozhoduje-li stavební úřad o odstranění památkově chráněné stavby, opatří si v souladu se zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu v platném znění, předem stanovisko příslušného orgánu státní památkové péče, tj. OPP MHMP.